USA, Chicago

Říjen v České škole TGM

Kristýna Horáčková

Začátkem měsíce jsme se s dětmi ze sobotní školy vypravili do kina Facets na český film „Život k sežrání“. Kino založil v roce 1975 pan Miloš Stehlík a dodnes je velmi nakloněné české produkci. Film jsme zhlédli v rámci filmového festivalu Czech That Film. Díky tomu, že byl snímek v češtině s anglickými titulky, dorazilo na něj i americké publikum.

I tento školní rok pokračujeme v sérii online workshopů a webinářů. První z nich jsme uspořádali ve spolupráci se zástupci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy dne 16. 10. a byl na téma „Uznávání zahraničního vzdělání v České republice“. Na webinář se přihlásilo 49 zájemců a proběhl pod vedením odborníku z MŠMT.

V pátek 26. října se na generálním konzulátu České republiky konala recepce k příležitosti připomínky založení vzniku Československa. V rámci oslavy zazněly česká a americká státní hymna, proslovy generálního konzula Jakuba Utěšeného a dalších a byla pokřtěna kniha *Czech America: Chicago*, kterou napsal Jaroslav Kříž. Díky České škole T. G. M. měli návštěvníci možnost zakoupit si zmíněnou publikaci a také se v malém jazykovém koutku naučit pár užitečných českých frází.

Ani tento měsíc nechyběla v naší škole kulturní akce. V neděli 26. 10. jsme uspořádali besedu se spisovatelem, básníkem a vítězem ceny Magnesia Litera Markem Torčíkem. Marek četl úryvky ze své knihy *Rozložíš paměť,* která byla nedávno přeložena do angličtiny. Mluvil také o procesu své tvorby a odpovídal na četné dotazy publika.

školní výlet do kina Facets

webinář Uznávání vzdělání v zahraničí

oslava 28. 10. na generálním konzulátu

beseda s Markem Torčíkem

Ukrajina

Fórum „Češi Ukrajiny – v Evropském domě“

Jana Odevzdaná

Dne 31. října 2025 se v Lucku konalo Fórum české národnostní menšiny Ukrajiny *Češi Ukrajiny – v Evropském domě*. Akce spojila krajanské spolky, diplomaty, pedagogy i vědce a nabídla čtyři tematické panely o jazyce, kultuře, vzdělávání a evropské integraci.
Na fóru jsem měla možnost vystoupit v předvečer hlavního programu s příspěvkem **„Vznik Československa – příběh odvahy a ideálů“**, který připomněl kulturní i hodnotový rozměr vzniku československého státu.
31. 10. akce začala prezentací knihy „Češi Ukrajiny“ a výstavou „Vynikající Češi“. Účastníci uctili památku zástupců české komunity, kteří padli při obraně Ukrajiny, po níž zazněly hymny Ukrajiny a České republiky.
Je inspirující vidět, jak český jazyk a historie stále spojuje krajany napříč generacemi. Dle očitých svědků se setkání účastnilo hodně mládeže, což je pro starší generaci povzbudivé.
Čeští učitelé krajanských spolků po celém světě tak pomáhají toto kulturní a jazykové povědomí posilovat díky programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí.

Daruvar, Končenice, Záhřeb Chorvatsko

Doktorka Kuželka aneb Workshopy žonglování a psychomotoriky s Dášou

Ilona Kirchnerová

Taky jste chtěli jako malí utéct k cirkusu a objet s ním kus světa? Já ano a myslím, že nejsem sama.

Toto přání se mohlo mně i mnoha dalším aspoň částečně splnit v Daruvaru, v Končenici a v Záhřebu v rámci workshopů žonglování a psychomotoriky, které probíhaly od 24. 10. do 27. 10. pod taktovkou (nebo kuželkou) ***Dáši Heiland Trávníkové*** alias ***Doktorky Kuželky***.

Dáša Heiland Trávníková působila jako odborná asistentka na ***Fakultě sportovních studií Masarykovy univerzity v Brně***, ale potom, co se jí narodily děti, se její pozornost napřela také k jiným ročníkům a stala se ředitelkou mateřské školy v Jinačovicích. V rámci své pedagogické a lektorské práce, zejména z oblasti netradičních pohybových her, partnerské akrobacie či žonglování, spolupracuje ale s nejrůznějšími cílovými skupinami (děti před/školního věku, učitelé, trenéři paměti, senioři s Parkinsonovou chorobou, děti s kombinovaným postižením).

Mimo pedagogické aktivity působí také v ***Divadle KUFR*** a ve svém sólo projektu ***Doktorka KUŽELKA***. Ve svých představeních kombinuje žonglérské, pohybové, hudební či komediální prvky. V nejnovějším rodinném představení ***O smrti jen dobře*** (premiéra 03/2025) se však věnuje také závažnějšímu tématu smrti a umírání.

Svůj pobyt u krajanů zahájila Dáša nejprve představením Doktorka Kuželka a následným Workshopem pro děti z ***České školky Ferda Mravenec*** v Daruvaru. Přibližně 50 dětí se tak stalo na malou chvíli součástí interaktivního klaunského představení a následně se v Českém domě rozpoutal ten pravý cirkus. Děti se vrhly na žonglérské pomůcky (kruhy, míčky, šátky, talíře, flowersticky, diabola, …) a radostné výkřiky byly ohlušující. První i druhý stupeň Základní školy ***Jana Amose Komenského v Daruvaru*** a pro žáky ***Základní školy Josipa Růžičky v Končenici*** už byl program poněkud serióznější, zaměřený více na principy psychomotoriky, koordinaci pohybů a propojování hemisfér. Následovalo představení a workshop pro veřejnost v nově vybudovaném Českém kulturním centru v Daruvaru a přesun do Záhřebu, kde v prostorách ***České besedy Záhřeb*** proběhl závěrečný workshop, kterého se zúčastnily také studentky bohemistky ze ***záhřebské Filozofické fakulty.*** Tady bych ráda poděkovala lektorce českého jazyka ***Zdeňce Kohoutkové.***

Návštěva Dáši Heiland Trávníkové vzbudila nebývalý ohlas, a ještě stále se mě děti ve škole ptají, kdy zase přijede a kde si můžou pořídit talíř na tyčce nebo žonglérské kužely.

ESCAPE

Chorvatsko, Daruvar

Říjen 2025

Tereza Vlček Klímová

Krajanské zpěvánky aneb Písnička česká spojuje

České písně provázejí krajany po celém světě již po generace. Znějí na slavnostech, besedách i rodinných setkáních a jsou neodmyslitelnou součástí české identity v zahraničí. Téměř každá ze 32 českých besed, krajanských spolků zastřešených Svazem Čechů v Republice Chorvatsko, má svůj vlastní pěvecký sbor – a právě společný zpěv, sdílení melodií a textů předávaných z generace na generaci pomáhá udržovat nejen jazyk, ale vztah k českým kořenům.

Jednou z nejkrásnějších příležitostí, kdy se sbory mohou setkat, jsou Krajanské zpěvánky – tradiční přehlídka, která letos oslavila své 25. výročí. Během října se uskutečnily tři části této akce, a to v Lipovlanech, Tréglavě a v Hrubečném Poli.

Na závěrečných zpěvánkách se představilo devět pěveckých sborů z různých koutů Chorvatska – od Tréglavy přes Dolany, Lipovec, až po daleké Záhřebské županství, Velké a Malé Zdence, Bjelovar či Osijek. Na takto krásné a věhlasné události samozřejmě nemohl chybět ani náš pěvecký sbor z Daruvaru. Každý z účinkujících přinesl na pódium krásné české melodie.

Pod vedením sbormistra Jaroslava Klubíčka jsme se s ženským pěveckým sborem České besedy Daruvar představily s písněmi Aká si mi krasna Eugena Suchoně, lidovou písní Daleká šeroká a Můj milej. Celý večer se nesl v duchu přátelství, úcty a lásky k české písni. Tradiční závěrečné vystoupení všech účinkujících za zpěvu pomyslné hymny Čechů v Chorvatsku Té naší písničky české, bylo opět momentem, při němž člověk cítí hrdost na

to, že je Čechem a zároveň součástí krajanské komunity. Dokud se budou českými besedami linout libé tóny našich krásných písní, čeština mezi krajany jistě nezanikne.

Oslava 28. října pohybem a radostí

Po několika deštivých a chladných dnech jsme se probudili do dne, který se nesl ve znamení pravého babího léta. 28. října se nad vesničkou Dioš poblíž obce Končenice rozestoupila temná mračna a oblohu prozářily paprsky ostrého podzimního slunce. Takto nádherné počasí přímo vybízelo k tomu strávit čas venku na čerstvém vzduchu. Nastaly tak ideální

podmínky abychom společně se žáky oslavili nejvýznamnější český státní svátek Den vzniku samostatného Československa aktivně pohybem, 2. ročníkem Sokolského běhu, který jsme uspořádali společně s ředitelem Základní školy Josefa Růžičky v Končenicích Jaromírem Vrabcem.

Do závodu se letos zapojilo 127 končenických a daruvarských žáků. Malebná trasa, která vedla vesnicí Dioš, motivovala běžce k soutěživému nasazení. Mladší žáci běželi 400 metrů, starší 700 metrů, a i když někteří měli zpočátku trochu obavy, všichni trasu zvládli s odhodláním, úsměvem a vzájemnou podporou. Závodníky provázely povzbudivé pokřiky, smích a radost z každého kroku.

Odpoledne přišli na řadu dospělí závodníci. Mezi účastníky byli hlavně dobrovolní hasiči z Daruvarského Brestova a fotbalisté z klubů NK Ribar Končenice a NK Mladost Daruvarský Brestov, kteří se utkali na trati dlouhé 3 800 metrů. I mezi nimi nechyběla přátelská rivalita, povzbudivé pokřiky a nadšení, které dodávalo závodu tu pravou jiskru.

Každý účastník si odnesl medaili ve tvaru naší republiky a praktický sportovní vak, vítězové jednotlivých kategorií navíc získali další ceny a diplomy. Závodníci, učitelé, rodiče i fanoušci prožili společně krásné chvíle, fandili si navzájem a společně si tento jedinečný závod užili naplno. 28. říjen se tak na Daruvarsku a v okolí stal nejenom dnem, kdy si připomínáme hrdost a oběti, které museli naši předkové přinést, abychom dnes mohli mít vlastní a nezávislý stát, ale zároveň byl tento den jedinečnou příležitostí k tomu strávit příjemný a aktivně vyplněný čas pod slunnou oblohou.

Brazílie, MGS a RGS

Festivalový říjen

Matouš Hartman

Během října se uskutečnilo několik krajanských akcí, které zahrnovaly filmové projekce, folklorní tance i vzdělávání.

Filmový festival pořádaný generálním konzulátem ve spolupráci s honorárním konzulátem v Porto Alegre a místní českou asociací se stává očekávanou událostí. Potvrdilo to zahájení 17. října, na které dorazili zejména mladí nadšenci do kinematografie. Letošní festival se zaměřoval na významné ženy českého filmu, ať už se jednalo o režisérky nebo herečky. Učitel u krajanů uvedl 29. října film Noc nevěsty od Karla Kachyni podle scénáře Jana Procházky a po projekci vedl krátkou debatu o 50. letech v Československu, film se věnuje například znárodňování nebo uzavírání klášterů, což jsou témata Brazilcům zcela neznámá. Během festivalu došlo také na setkání se studenty z Porto Alegre.

Ve stejné době se odehrával i Expofest, největší multietnický festival v Brazílii, na kterém česká účast každý rok roste. Akce se koná ve městě Ijuí nedaleko hranic s Argentinou, což umožňuje českým komunitám, aby se festivalu zúčastnily. Vloni dorazili zástupci Oberá, letos folklorní soubor ze Sáenz Peña, který na hlavním pódiu vystoupil dvakrát. Český učitel vedl přednášku o českých zajímavostech a český stánek prodal několik set kusů knedlo-vepřo-zelo v bagetě pod jménem „veselá houska“.

Ve středu 22. října se na právnické fakultě v Nové Andradině nedaleko Bataypory uskutečnila společná přednáška honorárního konzula Evandra Trachty a učitele Matouše Hartmana na téma česko-brazilských vztahů a české literatury dostupné v portugalštině (nedávno byly opět vydány Ostře sledované vlaky), akce se zúčastnilo kolem třiceti studentů.

V nově otevřeném kulturním centru novin Correio do Povo v Porto Alegre byla 29. října otevřena výstava České hrdinky, která potrvá až do konce listopadu. Představuje 25 významných českých žen včetně Milady Horákové nebo Věry Čáslavské. Výstavu pořádá česká ambasáda ve spolupráci s honorárním konzulátem, českou asociací a kulturní nadací Unimed.

Nejvýznamnější akcí měsíce byl rozhodně druhý český festival v Nové Petrópolis, který se odehrál ve dnech 31. října až 2. listopadu a připomínal 150. výročí emigrace tzv Boêmios ze severních Čech do Brazílie. Akce začala slavnostním odhalením Českého náměstí, které bude centrem vznikající čtvrti,

jejíž ulice ponesou jména severočeských měst (například Liberec nebo Frýdlant). Festival také přinesl debaty, komentovanou prohlídku expozice artefaktů z rodinného muzea manželů Hillebrandových, kteří zakládali místní českou komunitu, nebo třeba workshopy zaměřené na vaření piva a pěstování hub. Generální konzul předal vyznamenání několika zasloužilým krajanům z Nové Petrópolis a Porto Alegre. Sobotní večerní program formou tanečního vystoupení připomněl počátky emigrantů v nové vlasti a četl se dopis vyjadřující obdiv předkům, který sepsala Adélia Hillebrand. Vystoupila také skupiny Pramen ze São Paula. V neděli si účastníci prošli první dvanáctikilometrový úsek plánované české stezky, která by měla dosáhnout až 40 kilometrů. Turisti se na ní budou orientovat podle značek Českého klubu turistů. Třídenní akci zakončilo odhalení pamětní desky a neformální setkání ve starém mlýně, jedné z nejdůležitějších památek komunity Boêmios.

Neformální setkání se studenty, Porto Alegre

Ijuí s komunitou Sáenz Peña

Brazílie, Sao Paulo

Říjen v São Paulu ve znamení české kultury

Klára Bachurková

Brazilské São Paulo v měsíci říjnu hostilo řadu významných akcí spojených s Českou republikou.

Překlad *Ostře sledovaných vlaků*

Dne 8. října byl v prostorách REAG Belas Artes představen portugalský překlad knihy *Ostře sledované vlaky* (*Trens rigorosamente vigiados*) od Bohumila Hrabala. Součástí programu bylo promítání stejnojmenného filmu a následná diskuse s hosty. Událost ukázala, že Hrabalovo dílo má v Brazílii živý ohlas.

Koncert Daniela Alvese da Rochy

Dne 10. října proběhl na Hudební fakultě UNESP absolventský koncert kontrabasisty Daniela Alvese da Rochy, studenta českého jazyka a člena skupiny Pramen. Program byl věnován českým skladatelům, mimo jiné Františku Hertlovi, Adolfu Míškovi a Ervínu Schulhoffovi. Koncert přilákal posluchače z akademického prostředí i krajanské komunity.

Komenský pro všechny generace

Významná část říjnového programu byla věnována odkazu Jana Amose Komenského. Cyklus aktivit připravila paní Věra Matysíková ve spolupráci s Generálním konzulátem České republiky v São Paulu a Česko-brazilskou kulturní unií.

Dne 11. října byla v knihovně Biblioteca Parque Villa-Lobos zahájena výstava *Comênio em quadrinhos: a vida ilustrada do "pai da educação moderna"* (Komenský v komiksu: ilustrovaný život „otce moderní pedagogiky"), jejímž cílem bylo přiblížit návštěvníkům život a dílo Komenského prostřednictvím komiksového vyprávění přístupného dětem, mládeži i dospělým. Autorkou textu je Klára Smolíková a ilustrací Lukáš Fibrich.

Součástí programu byla také online přednáška děkanky Pedagogické fakulty Univerzity v São Paulu, profesorky Carloty Botto (USP), která se zaměřila na Komenského myšlenku demokratizace vzdělávání a na její aktuálnost v současné pedagogice.

V Biblioteca de São Paulo a Biblioteca Parque Villa-Lobos se dále konalo divadelní představení *Muitas coisas, poucas palavras* (Mnoho věcí, málo slov), inspirované Velkou didaktikou, které publiku hravou formou přiblížilo Komenského ideu učení založeného na radosti z poznávání.

Sokolský běh Republiky

Ve dnech 18.–19. října se v São Roque uskutečnil třetí ročník Sokolského běhu Republiky (Corrida da Tchéquia). Hlavními organizátory byli Česko-brazilská kulturní unie, Generální konzulát České republiky v São Paulu, Base Camp a 4 Protection. Na přípravě a realizaci se klíčově podíleli Vít Vaníček, Zuzana Settani, Toto Settani a Viktor Dolista. Součástí programu byl hlavní běžecký závod pro dospělé, dětský běh a také pěší trasa pro rodiny s dětmi. Akce propojila sport, krajanskou komunitu a sokolskou tradici.

Brazilské vydání románu *Uloupený život*

Dne 21. října proběhlo v prostorách Casa das Rosas v São Paulu slavnostní uvedení brazilského vydání románu *Uloupený život* (*Uma Vida Roubada*) od Karla Josefa Beneše. Program zahájilo vystoupení souboru Teatro Paideia, po němž následovalo úvodní slovo generálního konzula. O procesu vydání knihy a jejích kulturních souvislostech hovořili editor Alexandre Aquino a profesorka Alana de Oliveira Freitas El Fahl. Své příspěvky představili také studenti českého jazyka Thiago Gil Virava a Luis Eduardo de Oliveira Carvalho Campagnoli. Akce byla zakončena čtením vybraných ukázek a diskusí s publikem.

Oslavy 28. října

Dne 25. října se uskutečnila oslava vzniku samostatného Československa, jež je mezi krajany tradičně považována za nejdůležitější událost roku. Oslavu pořádala Česko-brazilská kulturní unie za podpory Generálního konzulátu České republiky v São Paulu a přítomni byli také velvyslankyně České republiky v Brazílii Pavla Havrlíková a generální konzul České republiky v São Paulu Richard Krpač. O slavnostní menu se postaral šéfkuchař Jan Kluk.

Hudební program zahájil Daniel Alves da Rocha, jenž spolu s Laurou Heldt (flétny) a Marinou Costa (viola) představil ukázku ze svého absolventského koncertu. Následovalo vystoupení skupiny Pramen, působící pod vedením učitelky českého jazyka Kláry Bachurkové, ke kterému se svým zpěvem připojila také paní velvyslankyně. Poprvé zde vystoupila i nově vzniklá kapela Manda Pirão Rock Band,

odnož skupiny Pramen, složená ze studentů českého jazyka, jež se pod vedením Víta Vaníčka zaměřuje na brazilský repertoár. Jejím posláním je vytvářet nový prostor pro setkání české a brazilské kultury.

Koncert Má vlast v Sala São Paulo

U příležitosti státního svátku se dne 30. října konal slavnostní koncert v koncertní síni Sala São Paulo. Symfonický orchestr státu São Paula (OSESP) pod vedením Jaca van Steena uvedl cyklus Má vlast od Bedřicha Smetany. Koncert vznikl ve spolupráci Generálního konzulátu ČR v São Paulu.

Festival v Nova Petrópolis

31. října vycestovalo osm členů skupiny Pramen do města Nova Petrópolis ve státě Rio Grande do Sul, kde spolu s předsedou Česko-brazilské kulturní unie Jorgem Novotnym reprezentovali krajanský spolek na druhém ročníku Českého festivalu v Brazílii. Skupina vystoupila při slavnostním zahájení i během sobotní promenády a setkala se s vřelým přijetím publika. Zapojil se také generální konzul České republiky v São Paulu pan Richard Krpač, který si s ní zahrál a zazpíval několik písní.

Pramen

Sokolský běh republiky

Srbsko, Kruščice, České Selo, Bela Crkva, Vršac, Gaj

Říjen 2025

Tamburašský soubor Brač navštívil Belu Crkvu (3. 10. 2025)

Alena Havlová

Bela Crkva měla tu čest hostit vynikající umělce z České republiky.
Jde o, na české poměry, neobvyklé složení. Velký tamburašský soubor Brač je v České republice atrakcí svého druhu. Soubor má více než 20 hudebníků, kteří hrají na slavonske a sremské tamburské nástroje a jejich repertoár je rozmanitý: od všech dobových klasik přes lidové písně až po moderní skladby, které přepracovali pro tamburašské provedení. Koncert se konal pod záštitou Národní rady české národnostní menšiny v sále České besedy Bela Crkva.
Skvělá atmosféra a skvělý program. Umělecký zážitek byl nezapomenutelný!

Novosadské české slavnosti (11. až 12. 10. 2025)

Česká beseda Nový Sad zorganizovala již tradiční Novosadské české slavnosti. Ty se konaly v Kulturní stanici BARKA druhý říjnový víkend a byly naplněny

bohatým programem, který tvořili místní i hosté ze Srbska, České republiky, Chorvatska, Bosny a Hercegoviny. V rámci slavností proběhla vernisáž fotografické výstavy Aleksandry Jovanović Česko a svět, hosté se mohli účastnit dílny zaměřené na techniky zlacení předmětů plátkovým zlatem. Mezi přednáškami o pivu a českých a srbských čítárnách 19. století se tancem a zpěvem představili: národopisný sbor Formani Slatiňany, Česká beseda Banja Luka, kulturně umělecký spolek Sremac ze Sremské Kamenice a také sbor ukrajinského kulturního centra Kobzar z Nového Sadu. Nechyběla česká kuchyně a pivo. Součástí programu byly i výlety po okolí.

Varadínské mosty kultury v Petrovaradinu (11. až 12. 10. 2025)

Česká beseda Petrovaradin připravila dvoudenní kulturní program s názvem Varadínské mosty kultury zahrnující výstavu, přednášky, hudební program či návštěvu památníku z první světové války.
Na výstavě „Češi v srbské pravoslavné církvi“ účinkovali prof. Jože Sivaček a předseda České besedy Bělehrad Andrej Kubíček, vystoupila zde také flétnistka Marija Varagić a hudební sekce „Beseda Petrovaradin“. Druhý den se představili KUD „Brile“ z Beočinu a hosté z Chorvatska – Češka beseda Rijeka. Program doplnilo vyprávění o Miroslavu Koláčkovi, historické postavě Petrovaradinu. Jeden z našich příštích pořadů určitě věnujeme každoročním akcím České besedy Petrovaradin, zaslouží si to.

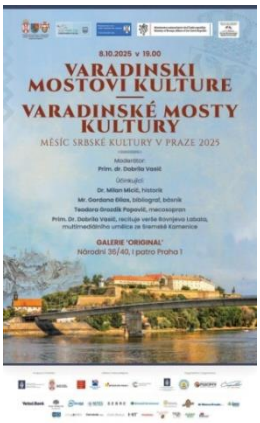

Posvícení a Banátský výrobek roku na Gerniku (12. 10. 2025)

Na Gerniku se konalo posvícení a soutěž Banátský výrobek roku. Tento rok se podařilo skloubit dvě velmi oblíbené akce v jednu. V gernickém společenském domě proběhl večer s muzikou skupiny Bohemia a zazpívaly zde děti, stážisté a pan učitel Lukáš Daňo. Za celým programem stál tým organizátorů, kteří zajistili skvělé zázemí pro tu nejlepší zábavu a požitek z jídla, tance a zpěvu. Trošku adrenalinu do akce vneslo vyhlašování nejlepšího Banátského výrobku. Komise to neměla lehké – soutěžilo se s mnoha různorodými produkty a výrobky. Výherci tohoto ročníku jsou Klára Pražáková z Rovenska se svými náušnicemi z Banátu, Máňa Hrůzová ze Svaté Heleny získala první místo za Broskvový sirup a Milan Radović z Vršce zabodoval s jeho výbornou višňovkou. Tři vítězové, ale jinak desítky šikovných rukou krajanek a krajanů, kteří letos přihlásili své výrobky do soutěže. Čtvrtý ročník soutěže opět ukázal, že tradiční řemeslo a domácí výroba je v Banátu bezkonkurenční kvality.

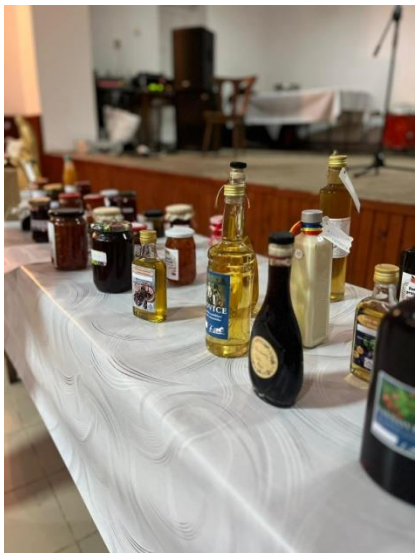

Svatohavelské posvícení v Kruščici (24. 10. 2025)

Pro krajany v Kruščici je svatohavelské posvícení významným svátkem, na který zvou hosty z okolních besed, z ambasády či České republiky. Program posvícení začínal mší svatou v kostele svatého Václava, po něm následovalo promítání filmu režisérky Jiřiny Šimkové Česká srdce Banátu a večeře s muzikou.
Z Rumunska přijela hudební skupina Bohemia a čeští učitelé i stážisté. Zábava se skvělou atmosférou trvala až do rána!

Pracovníci ve školství z Pardubického kraje navštívili Srbsko v rámci odborné stáže (12. – 17. 10. 2025)

Školy, krajanské komunity a fotbalový klub Ablian navštívili hosté z Česka. Ti přijeli na několik dní v rámci odborné stáže pracovníků ve školství. Organizaci programu pro odborníky z Pardubického kraje zajistil pan Roman Grossman. Účastníci měli možnost nahlédnout do fungování základních, středních i specializovaných škol. Navštívili radnice, krajanské komunity i krásnou přírodu v okolí řek Dunaje a Nery. Ve Vršci byli přivítáni na radnici i v několika školách – Speciální škole Jeleny Varjaški pro základní a střední vzdělávání, Hudební škole Josifa Marinkoviće, Chemicko – zdravotní škole Vršac a Zemědělské škole Vršac. V Bele Crkvi po přivítání starostkou města Tatjanou Kokar zavítali do dětského domova, Technické školy Savy Munćana, gymnázia a Ekonomické školy. Uvítáni byli i v Základní škole Savy Munćana v Kruščici. V tamní české besedě poobědvali s krajany. Při jejich několikadenním intenzivním programu nevynechali ani Českou besedu v Českém Sele. Našli čas i na cestu do Bělehradu, kde byli přivítání v České besedě, na Velvyslanectví a v Českém centru.

Velké poděkování patří všem hostitelům i hostům. Cíl návštěvy byl naplněn – předání odborných i lidských zkušeností a navázání přátelství. Zvláštní poděkování patří organizátorovi této odborné stáže. Panu Romanu Grossmanovi,

který pečlivě naplánoval program, v rámci kterého podpořil navázání mezinárodní spolupráce mezi organizacemi a školami a také obdaroval FK Ablian krásnými dresy s logem klubu a pro Českou besedu Kruščice zakoupil profesionální kávovar.

Abliánští v nových dresech málem skolili vícemistra ligy (13. 10. 2025)

FK ABLIAN Češko Selo – Kolonija Kovin 4:5 (3:0)
Na začátku zápasu se konalo slavnostní předání nových dresů a míčů, které koupil velký podporovatel a jeden z obnovitelů fotbalu v Českém Sele Roman Grosmann. Krásný čin, na kterém se vidí, že klubu se fandí daleko za hranicemi Banátu.
A domácí začali v nových dresech opravdu dobře. Překvapili jednoho z nejlepších týmů ligy aktivní hrou, celý první poločas byli lepším týmem a po zásluze vedli o poločase rozdílem třídy.
Do druhého poločasu však nastoupil proměněný Kovin a hrálo se pod jeho taktovkou, ale i tak byl stav zápasu ještě 7 minut před koncem 4:3. Pak přišlo vyrovnání a v nastaveném čase rozhodl Kovin.
Velká škoda, ale makáme dál!

Sokolský běh republiky ve Vršci (28. 10. 2025)

Sokolský běh republiky – třetí ročník v Srbsku, první ve Vršci. Nechybělo skvělé počasí, organizace, odvážní běžci i jejich podporovatelé! O zázemí i řadu darů se postarala místní Česká beseda Vršac v čele s paní předsedkyní Draganou Radović, ale zapojili se i další besedy a dobrovolníci. V přátelské sportovní atmosféře jsme oslavili založení Československa 28. října roku 1918.

SOKOLSKÝ BĚH REPUBLIKY
28. ŘÍJEN 2025
11.00 H.
MĚSTSKÝ STADION VRŠAC
SLAVÍME POHYBEM
VE VRŠCI
REGISTRUJ SE NA WWW.BEHREPUBLIKY.CZ
PENNY.
ALPINE PRO

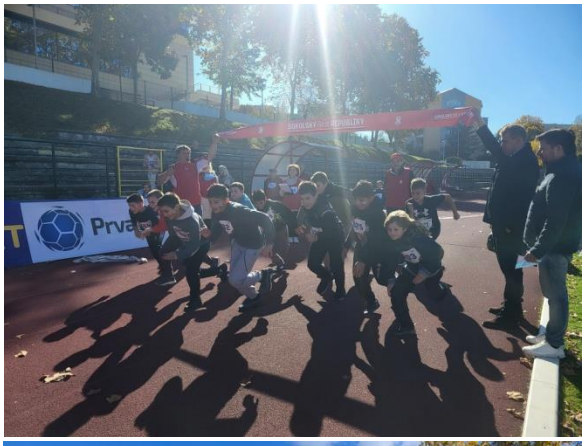

Rumunsko, Eibenthal

Konference o výuce češtiny

Martin Horn

4. října se v krásném prostředí penzionu na břehu Dunaje konala konference o výuce češtiny v krajanských komunitách v Rumunsku. Akci organizovalo Fórum Čechů ve spolupráci se Školským inspektorátem okresu Mehedinti.
Setkání se zúčastnili zástupci školských inspektorátů a krajanských komunit, dále pak ředitelé škol a učitelé českého jazyka. Řešily se počty českých žáků ve školách, příprava olympiády z českého jazyka a další praktické záležitosti.

Banátský výrobek roku

12. října se uskutečnil 4. ročník soutěže Banátský výrobek roku, kterou pořádá tým českých učitelů a jejímž cílem je zviditelnit kvalitní produkty krajanů.
Tentokrát byla akce spojena s posvícením na Gerniku, poprvé se konal i jarmark, kde mohli krajané své výrobky prodávat. Opět se soutěžilo ve třech kategoriích – trvanlivá potravina, alkohol a rukodělný výrobek. Eibenthalští letos obsadili druhé

a třetí místo v kategorii rukodělný výrobek.
O hudební vystoupení se postaraly děti ze Svaté Heleny se svým učitelem a stážisty. Večer završila tradiční posvícenská zábava.

Posvícení v Eibenthalu

V neděli 19. října se v Eibenthalu konalo posvícení, krásná tradice, kterou si místní uchovávají už po celé generace. Je to den, kdy se spojuje náboženská úcta s radostí, hudbou a setkáváním celé vesnice.
Po slavnostní mši se všichni vydali v krojích průvodem do restaurace, kde se slavilo až do rána.
Nechybělo dobré jídlo, pití, tanec ani zpěv – prostě pravé posvícenské veselí!
O radostný začátek se postaraly i děti s krásným folklorním vystoupením, které potěšilo všechny přítomné.

Eibenthálské hody

Ve dnech 25.-26.10. se uskutečnily historicky první EIBENTHALSKÉ HODY. Na místní i hosty čekaly zabijačkové speciality, dobré pití, výborná zábava s muzikou, ale i fotbalový turnaj, soutěž ve vaření čorby (husté balkánské polévky), programy pro děti... Vše nasvědčuje tomu, že šlo o úspěšný začátek nové tradice.

Argentina, Chaco

Říjen 2025

Radim Schottl

Expo Feria de las Colectividades

V Sáenz Peña se jako každý rok konal významný festival Expo Feria de Colectividades, který sdružuje národnostní spolky z celé provincie i z Argentíny. Festival nabídl bohatý program – gastronomii typickou pro jednotlivé komunity, taneční představení, stánky s řemesly i kulturní výstavy. Na festivalu se opět představila Unión Checoeslovaca se svým stánkem, kde nabízeli typická česká jídla jako guláš, vepřo-knedlo-zelo nebo guláš s knedlíkem. Folklorní soubor Moravanka několikrát vystoupil na hlavním pódiu s českými a slovenskými tanci.

EXPOFEST IJUÍ | Festa Internacional das Etnias

Unión Checoeslovaca ze Sáenz Peña se letos poprvé zúčastnila Festa Internacional das Etnias – významného festivalu v Brazílii, který každoročně sdružuje desítky kulturních a přistěhovaleckých komunit. Jedná se o největší festival svého druhu v Brazílii, na němž se prezentují jednotlivé národnostní kolektivy prostřednictvím hudby, tance, gastronomie a lidových tradic.

Po loňském roce, kdy se festivalu zúčastnil český spolek z Oberá, se letos do Brazílie vydala komunita ze Sáenz Peña, aby podpořila tamní krajany a navázala nové přátelské i kulturní vazby. Společně s tanečním souborem Moravanka, který dvakrát vystoupil na hlavním pódiu s českými a slovenskými tanci, spolek reprezentoval československou komunitu z Argentiny.

Na místě došlo k velmi vřelému a srdečnému přijetí ze strany pořádajícího spolku Associação Cultural Tcheco-Brasileira. Oba spolky si vyměnily drobné dary na památku a během přátelského setkání měli členové Unionu možnost ochutnat i jejich místní specialitu – českou bagetu plněnou vepřo knedlo zelem.

Celé setkání představovalo významný krok k propojení českých a slovenských krajanských spolků v Latinské Americe. Nově navázaná spolupráce mezi

Argentinou a Brazílií slibuje další společné kulturní projekty a posiluje vztahy mezi oběma komunitami.

<u>Recepce k příležitosti oslavy Dne vzniku samostatného československého státu na Velvyslanectví ČR v Buenos Aires</u>

Na pozvání paní velvyslankyně Jarmily Povejšilové jsme spolu se zástupci spolků ze severu Argentiny navštívili české velvyslanectví v Buenos Aires, kde jsme byli přijati na slavnostní recepci k oslavě 28. října – Dne vzniku samostatného československého státu.

Tato významná událost nám umožnila uctít památku vzniku Československa a zároveň znovu navázat kontakt s českým velvyslanectvím v Argentině. Setkání bylo také příležitostí k upevnění vztahů mezi předsedy a zástupci jednotlivých českých a slovenských spolků působících v Argentině.